

А.А.Вдовічен, д.е.н., професор,
<https://orcid.org/0000-0002-4496-6435>

О.Г.Вдовічена, к.е.н., доцент,
<https://orcid.org/0000-0003-0768-5519>

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація

Актуальність. Постановка проблеми. Наступні роки можуть стати перспективними та визначальними для економічного розвитку України, тому важливим є досягнення взаємозв'язку між баченням майбутнього та шляхів його реалізації. Основними принципами економічного зростання України повинні стати: інноваційність, сталість та залучення усіх верств населення до результатів економічного зростання. Національна економіка України має наблизитись до економік, що базуються на знаннях, розвиваючи потужну виробничу базу та сприяє підвищенню продуктивності праці. Така модель розвитку дозволить залучити людський капітал до процесів модернізації та забезпечити рівний доступ до знань, що є важливим напрямком активізації населення та знижує ризик структурного безробіття, зменшує рівень бідності. Це сприятиме входженню у нову економіку з інтенсивним рівнем виробництва, високим рівнем зайнятості, продуктивності праці та соціальної і територіальної згуртованості. Це у свою чергу сприятиме зростанню добробуту населення, підвищить ефективний захист їхніх основних прав та свобод, позитивно впливатиме на формування в Україні численного та потужного середнього класу.

Мета дослідження. Метою статті є уточнення основних стратегічних пріоритетів розвитку національної економіки та виділення векторів, направлених на формування ефективної політики інтеграції у світовий економічний простір.

Методологія. У процесі дослідження використано загальнонаукові теоретичні методи: аналізу – для з'ясування суті основних понять та категорій дослідження; дедукції – для звуження дослідження та вибору векторів формування ефективної політики з метою інтеграції у світовий економічний простір; абстракції – для здійснення теоретичних узагальнень та висновків про зниження диспропорційності розвитку економіки. *Результати.* Встановлено, що для зниження диспропорційності розвитку забезпечується успішними реформами, які мають злучати як політичну волю, так і сприяти зміцненню соціального капіталу. Для цього необхідно: реформування інститутів, що мають забезпечувати верховенство закону; подолання перешкод для розвитку громадянського суспільства; створення умов для використання ресурсу «потенційної» громадської активності; покращання інституційного забезпечення відносин державно-приватного партнерства; поширення

обізнаності про свої права, європейських цінностей, цінностей кооперації та кооперації через систему освіти; покращення політики публічної інформації та інші.

Практичне значення. У результаті формування ефективних стратегічних пріоритетів розвитку національної економіки України та визначення векторів, що направлені на формування ефективної інтеграційної політики у світовий економічний простір, громадяни країни зможуть задовольнити матеріальні та соціально-політичні потреби, стати активними учасниками життя країни і міжнародного співтовариства. *Перспективи подальших досліджень.* Подальшого дослідження вимагає питання посилення партнерства суспільства з бізнесом та владою у напрямку підтримки соціального капіталу, що сприятиме вирішенню багатьох соціальних проблем, шляхом залучення місцевої громади та бізнесу.

Ключові слова: національна економіка, стратегія, стратегічний пріоритет, капітал, інтеграція, світовий економічний простір.

Кількість джерел – 10.

Anatolii Vdovichen, Doctor of Economic Sciences, Professor,
<https://orcid.org/0000-0002-4496-6435>

Olga Vdovichena, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
<https://orcid.org/0000-0003-0768-5519>

Chernivtsi Institute of Trade and Economics of KNUTE,
Chernivtsi

STRATEGIC PRIORITIES FOR THE DEVELOPMENT OF NATIONAL ECONOMY

Summary

The article describes, that the main principles of economic growth of Ukraine should be: innovation, sustainability and involvement of all segments of the population in the results of economic growth. Ukraine's national economy needs to move closer to knowledge-based economies, developing a strong production base and helping to increase productivity. This model of development will attract human capital to the processes of modernization and ensure equal access to knowledge, which is an important area of population activation and reduces the risk of structural unemployment, reduces poverty. This will help to entry into the new economy with a high level of production, high employment, productivity and social and territorial communities. This, in turn, will increase the welfare of the population, increase the effective protection of their fundamental rights and freedoms, and have a positive effect on the formation of a large and powerful middle class in Ukraine. This requires reforming institutions that should ensure the rule of law as well as overcoming obstacles to the development of civil society. There is also a necessity to create conditions for the use of the resource of "potential" public activity; improving the institutional support of public-private partnership; dissemination of awareness of their rights, European values, values of cooperation and cooperation through the education system; improving public information policy; and other. Citizens of the country will be able to meet material and

socio-political needs, become active participants in the life of the country and the international community, by forming effective strategic priorities for the national economy of Ukraine and identifying vectors aimed at forming effective integration policy in the world economic space.

Keywords: national economy, strategy, strategic priority, capital, integration, world economic space.

Number of sources – 10.

Постановка проблеми. Наступне десятиліття має вирішальне значення для економічного розвитку України, тому першочерговим є досягнення широкого консенсусу щодо бачення майбутнього та шляхів його реалізації. Лише таким чином українці зможуть консолідуватися та розбудувати сильну державу з сильною економікою.

Економічне зростання України повинно базуватися на людському капіталі та рухатися в напрямку збалансованого розвитку, побудованого на принципах інноваційності, сталості та включеності усіх верств населення до результатів економічного зростання.

Національна економіка має інтегруватися до економік, заснованих на знаннях, розбудовуючи потужну виробничу базу, джерелом зростання якої є підвищення продуктивності та конкурентоспроможності. Така модель розвитку дозволяє залучити більшість населення до процесів модернізації та забезпечити рівний доступ до знань, що є важливим імпульсом активізації населення, зокрема і соціально виключених верств, що знижує ризик структурного безробіття та рівень бідності.

Це започаткує наше входження у нову економіку з високим рівнем зайнятості, продуктивності праці та соціальної і територіальної згуртованості. Кінцевою метою економічних перетворень повинно бути значне зростання добробуту впродовж наступних 10 років усіх громадян України, ефективний захист їхніх основних прав та свобод, формування в Україні численного та потужного середнього класу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження сутності стратегічних перетворень структури національної і глобальної економіки та можливостей структурних змін висвітлено у працях вітчизняних науковців: В. Базилевича, В. Близнюк, В. Гейця, А. Гриценка, П. Єщенко, В. Зимовця, С. Кваші, О. Кузьміна, Е. Лібанової, А. Мазаракі, О. Макарової, В. Маргасової, Ю. Лопатинського, А. Шахно, Л. Шинкарук, В. Шепиленко та ін.

Серед зарубіжних науковців стратегічні перетворення структур національних економік досліджували: А. Аткінсон, Е. Бем-Баверк, К. Дайнінгер, Е. Домар, Л. Ерхард, Дж. Кейнс, Ф. Кене, С. Кузнець,

Т. Мальтус, В. Петті, Д. Рікардо, Ж. Сей, А. Сміт, М. Туган-Барановський, А. Тюрго, М. Фрідман, Дж. Хосперс та ін.

Наукові розробки зарубіжних і вітчизняних вчених у різних галузях знань стали вагомим внеском у розвиток досліджень із питань структурної політики розвитку національної економіки. Водночас через динамічний характер розподільчих процесів існує необхідність розширення досліджень щодо особливостей формування та розвитку стратегічних пріоритетів структури національної економіки на наступне десятиліття. Потребує подальших досліджень розроблення стратегічних пріоритетів розвитку національної економіки з точки зору гармонізації з міжнародними стратегічними документами з урахуванням поточної ситуації в Україні, стартового рівня та умов розвитку, національних інтересів.

Мета дослідження. Метою статті є конкретизація основних стратегічних пріоритетів розвитку національної економіки та визначення векторів, спрямованих на формування якісної політики інтеграції у світовий економічний простір. Унаслідок країна, найширші кола суспільства, а також окремі громадяни зможуть задовольнити матеріальні й соціально-політичні потреби, а також культурні та цивілізаційні бажання і стати активними учасниками життя міжнародного співтовариства.

Виклад основного матеріалу. Для досягнення визначених цілей Україна намагатиметься реалізувати три стратегічні пріоритети:

- підвищення інституційної ефективності та результативності;
- підвищення конкурентоспроможності економіки;
- забезпечення соціальної і територіальної згуртованості.

Розглянемо детальніше напрями реалізації стратегічної мети, що зумовила вибір трьох стратегічних пріоритетів, які є відповіддю на ключові проблеми майбутнього десятиліття.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ № 1. Інституційні перетворення та становлення ефективної держави – підвищення якості державних інститутів, активна роль соціального капіталу.

Модернізація держави буде базуватися на принципі – інтерес кожного українського громадянина повинен бути дотриманий на основі сучасних стандартів управління за допомогою раціональних і реалістичних цілей, за участю різних суб'єктів, інтеграції, різних видів державної політики, а також враховуючи конкретні обставини і потреби різних територій на

основі принципу відкритого і прозорого уряду. Бачення України як ефективної держави – це реалізація системних рішень, процедур та інститутів, що дозволяють ефективно впроваджувати закони, які задовольняли б потреби і сподівання громадян.

Важливою складовою ефективною держави є формування правової та інституційної інфраструктури для унеможливлення корупції, гарантування безпеки кожного громадянина та бізнесу з метою стимулювання процесу створення конкурентних переваг країни.

Реалізація цього пріоритету також вимагає політичних, конституційних та інституційних реформ. Нова модель має передбачати конструктивне партнерство держави, бізнесу, громадських організацій та місцевого самоврядування у розробці та формуванні політики соціально-економічного розвитку.

Ефективні інститути громадянського суспільства сприятимуть зростанню довіри, тоді як публічні дебати, залучення громадян до процесу створення політики в галузі розвитку, а також розширення доступу до знань та до публічної інформації сприятиме розумінню соціально-економічних перетворень, які здійснюються, і підвищить їхнє суспільне визнання. Турбота про державні інтереси, висока якість суспільних дискусій і громадянських інституцій, підвищення громадської участі (індивідуальної та інституційної), підвищення ролі творчого та інтелектуального потенціалу – усе це сприятиме будівництву громадянського суспільства.

Процеси розвитку будуть підтримуватися через поступове вивільнення неефективно розподілених державних коштів, що дозволить відійти від існуючої структури державних витрат до збільшення витрат на наукові дослідження і розробки, освіту, здоров'я, культуру та соціальні програми. Підвищення ефективності державних коштів сприятиме більш продуктивному використанню позабюджетних джерел для фінансування розвитку. У багатьох випадках вплив змін, уведених у першій п'ятирічній фазі, буде видно тільки в довгостроковій перспективі.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ № 2. Ефективний соціально-економічний розвиток і висока конкурентоспроможність економіки на основі людського капіталу, знань, інноваційного виробництва та інфраструктури як основних конкурентних переваг країни.

Високої конкурентоспроможності економіки Україна досягне лише через значне зростання внутрішніх та іноземних інвестицій, а також через

підвищення ефективності усіх факторів виробництва. Міжнародний досвід показує, що найкращий спосіб нарощування інвестицій та виробничої спроможності – ґрунтовне покращення інвестиційного бізнес-середовища в державі, яке стимулюватиме прискорене економічне зростання та сприятиме збалансованості державних фінансів за рахунок зростання доходів бюджету, яке разом із раціоналізацією державних витрат та поліпшенням його структури дозволить збільшити частку витрат на цілі розвитку. Це також дозволить підтримувати низький рівень інфляції і рівень дефіциту державного бюджету та збалансувати сальдо рахунку поточних операцій.

Конкурентоспроможна економіка України – це посилення ролі знань та інновацій як ключових факторів майбутнього зростання. Таке підвищення якості нашої освіти, покращення результатів дослідницької роботи, заохочення передачі знань та інновацій, максимально використовуючи інформаційні та комунікаційні технології та забезпечуючи перетворення інноваційних ідей у нові продукти та послуги. Це сприятиме зростанню, створенню якісних робочих місць і вирішенню соціальних проблем, але це також вимагає покращення не лише обсягів і структури витрат на наукові дослідження, а й умов для участі приватного сектора у науково-дослідній діяльності.

Ефективна реалізація структурної політики буде стимулювати зміни як важливий чинник підвищення конкурентоспроможності економіки, і, як наслідок, почне домінувати середній технологічний сектор. Однак мета і спрямованість цього стратегічного пріоритету – швидке зростання сектора високотехнологічних товарів і послуг з найвищою доданою вартістю. Ефективні механізми стимулювання інновацій, а також зростання державних інвестицій на наукові дослідження і розробки будуть сприяти залученню інвестицій бізнесу в ці галузі.

Україна стане цифровим суспільством із високим рівнем інформаційних та комунікаційних технологій, що дозволить компаніям та домогосподарствам використовувати переваги єдиного ринку цифрових послуг у всіх сферах діяльності та розширить можливості реалізації індивідуальних особливостей кожної людини.

Конкурентна економіка України – це економіка, яка характеризується достатніми природними ресурсами, які ефективно використовуються (особливий акцент робиться на енергетичних ресурсах), що дозволяє закласти динамічне і збалансоване (стале) зростання. Заходи з підвищення енергоефективності та диверсифікації джерел енергоносіїв

створять одну з найважливіших конкурентних переваг України для прискореного економічного зростання та сталого розвитку. Підвищення енергоефективності економіки та ширше використання відновлюваних джерел буде сприяти не лише скороченню викидів CO₂ і виконанню зобов'язань із питань щодо клімату та енергетичного пакета, а й формуванню сприятливого (дружнього) для Людини природного середовища. Інноваційні рішення також будуть реалізовуватися з метою раціонального використання усіх природних ресурсів, при одночасному зниженні впливу людської діяльності на навколишнє середовище та екологізації економічної діяльності. Збереження навколишнього середовища і природних ресурсів – відповідальність перед майбутніми поколіннями і важливе значення для якості повсякденного життя.

Унікальний регіональний логістичний і транспортний hub піднесе інфраструктуру всередині країни на новий якісний рівень, сприятиме включенню України до міжнародних транспортних мереж, створенню нових робочих місць та нових виробництв і стане драйвером активізації економічної діяльності на початковому етапі перетворень. Сучасна інфраструктура дозволить зменшити витрати бізнесу та підвищить якість життя населення України.

Активізація підприємств малого і середнього бізнесу – одна з основних умов і результатів прискореного економічного зростання: вони створюють нові робочі місця, підтримують інновації, надають імпульс експорту, активізують внутрішній ринок, знижують рівень бідності і створюють безліч можливостей для реалізації індивідуальних прагнень кожної людини.

Конкурентоспроможне і високорозвинене сільське господарство з високою продуктивністю та бережливим ставленням до землі. Агропродовольчий сектор працює як конкурентоспроможний експортер харчової продукції та активний учасник внутрішнього ринку. Фермерські господарства займають значну частку сектора і є активними учасниками створення виробничих ланцюгів кінцевої продукції та зростання експорту.

Зростаюча конкурентна перевага країни стає щораз відчутнішим результатом розвитку людського капіталу (створеного найбільш освіченими й активними людьми, здатними адаптуватися до змін) та соціального капіталу (удосконалення навиків і налагодження відносин, які сприяють співпраці, комунікації, творчості, відкритості, гнучкості, здатності використовувати знання і досвід). Більш інтенсивному розвитку цього

напряму допоможе розширення доступу до освіти через співпрацю держави та бізнесу у впровадженні сучасних освітніх моделей, які будуть сприяти навчанню ключових навичок і підходів, як-от: мовні навички, практичні знання, робота в команді, вміння використовувати сучасні технології і творчого мислення.

Для розвитку людського капіталу необхідним є безперервне навчання і професійна діяльність, яка сприятиме створенню умов для поєднання роботи та сімейних функцій, заходи з активізації безробітних, а також поширення здорового способу життя. Розвиток людського капіталу також вплине на зростання соціокультурної інфраструктури. Сучасні культурні установи, мистецькі школи та установи, що діють в історичних будівлях, здатні створити простір для розвитку ключових компетенцій і креативного розвитку особистості та є важливим фактором розвитку країни.

Конкурентні переваги будуть побудовані на основі спеціалізації регіонів, що сприяє утворенню в областях кластерів, для яких характерним буде залучення громад до діяльності, принципи сталого розвитку та соціальної і територіальної згуртованості.

Підвищення конкурентоспроможності української економіки і забезпечення основ для довгострокового сталого розвитку країни можливе лише за умови повного включення територій і територіальних громад та усіх соціальних груп до економічної діяльності та надання можливостей отримувати вигоди.

СТРАТЕГІЧНИЙ ПРІОРИТЕТ № 3. Соціально-економічна і територіальна згуртованість – територіальна єдність, доступність громадських послуг, широкі можливості для індивідуального розвитку і соціальної інтеграції.

Реалізація даного стратегічного пріоритету відбуватиметься через поєднання можливостей співпраці держави та бізнесу через виконання державою своїх функцій, спрямованих на забезпечення ефективного використання потенціалу розвитку всіх регіонів, та в межах освітньої, медичної, екологічної та соціальної політики щодо вирішення таких соціальних проблем, як бідність і соціальне відчуження. Завданням реалізації цього пріоритету буде зближення показників регіонального розвитку та вирівнювання розвитку територій.

Територіальна згуртованість – це високий рівень безпеки, розвитку та розбудови сучасної інфраструктури, особливо транспортної. Транспортна інфраструктура високої якості (зокрема це і зв'язок між містами, транспорт

навколо великих міських центрів, забезпечення кращої доступності сільських регіонів, прикордонні магістралі) сприятиме збалансованості територіального розвитку країни, його соціальній, економічній та просторовій згуртованості.

Зростання доступу громадян до державних послуг та інформаційних і комунікаційних ресурсів дозволить підвищити конкурентоспроможність та диверсифікувати структуру економічної діяльності сільської місцевості через модернізацію та інновації в агропродовольчому секторі та через розвиток несільськогосподарських економічних функцій. Доступ до високошвидкісного інтернету посилить здатність до інновацій та знань у сільських регіонах та розширить доступ до інтернет-торгівлі товарами та послугами. Окрім того, будуть зупинені процеси маргіналізації в регіонах, які втратять свої поточні соціально-економічні функції.

Соціальна згуртованість сприятиме підвищенню конкурентоспроможності економіки і значно покращить ринок праці. Підхід до соціальної згуртованості буде спрямований насамперед для ефективного використання усунення або мінімізацію причин виключення. Підвищення соціальної згуртованості також сприятиме поліпшенню здоров'я українців і буде досягатися за рахунок заходів, спрямованих на адаптацію системи охорони здоров'я для подолання негативних демографічних тенденцій. Соціальні установи у партнерстві з бізнесом сприятимуть зміцненню соціальної згуртованості та спільно діятимуть у формуванні соціального капіталу, сприяючи залученню місцевої громади на принципах солідарності потенціалів людей з обмеженими можливостями.

Висновки і пропозиції. Встановлено, що мінімізація диспропорційності розвитку забезпечується успішними реформами, які мають поєднувати як політичну волю, так і зміцнення соціального капіталу. Для забезпечення формування простору довіри, сприяння становленню активних громадян, посилення ефективності державних інститутів сформовано рекомендації: першочергове реформування інститутів, що мають забезпечувати верховенство закону – система судочинства, правоохоронні органи й оподаткування; усунення перешкод для розвитку громадянського суспільства; створення механізмів для використання ресурсу «потенційної» громадської активності; удосконалення інституційного забезпечення регулювання відносин державно-приватного партнерства; поширення європейських цінностей, обізнаності про свої права, цінностей

кооперації та співпраці через систему освіти; удосконалення політики публічної інформації у забезпеченні прозорості та підзвітності як державних, так і приватних агентів.

Обґрунтовано, що ефективний механізм подолання диспропорцій та забезпечення економічного зростання необхідно реформувати через систему стратегічного планування в напрямі органічного поєднання стратегії, прогнозу, програм соціально-економічного розвитку та державного бюджету, цілей та ресурсів. Успішне впровадження реформ в Україні певною мірою залежить від вдосконалення системи державного управління та забезпечення стійкого зв'язку між програмами, програмними заходами, територіальною згуртованістю, бюджетом та виконавською дисципліною.

Інструменти соціальної політики необхідно розробляти і використовувати, насамперед для підвищення активності соціально виключених осіб та осіб, які піддаються ризику соціальної ізоляції і мають бути максимально спрямовані на усунення або мінімізацію причин виключення. Підвищення соціальної згуртованості також сприятиме поліпшенню здоров'я українців і буде досягатися за рахунок заходів, спрямованих на адаптацію системи охорони здоров'я для подолання негативних демографічних тенденцій. Соціальні установи у партнерстві з бізнесом сприятимуть зміцненню соціальної згуртованості та спільно діятимуть у формуванні соціального капіталу, сприяючи залученню місцевої громади на принципах солідарності.

Список використаних джерел:

1. Глобалізаційні процеси та диспропорційність розвитку глобальної економіки. Трансформації в глобальній економіці та Україна : монографія / І. М. Школа, та ін.; за ред. І. М. Школи, О. В. Бабінської. Чернівці : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. С. 65-93.
2. Гринів Л. С. Стратегічні пріоритети розвитку національної економіки в Україні. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. 2012. (1(57)). С. 100-108.
3. Іванюта В.Ф. Стратегія економічного розвитку національної економіки. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Економічні науки*. 2016. № 2. С. 122-128.
4. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 : роки : Постанова Кабінету Міністрів № 695 від 5.08.2020 р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820> (дата звернення: 15.11.2020).
5. Структурні трансформації в економіці України: динаміка, суперечності та вплив на економічний розвиток : наукова доповідь / Шинкарук Л. В. та ін. ; за ред. чл.-кор. НАН України Л. В. Шинкарук. Київ : ДУ «Ін-т екон. та прогнозів. НАН України», 2015. 304 с.

6. Україна 2030 : доктрина збалансованого розвитку / Жилінська О. та ін. 2-ге вид. Львів: Кальварія, 2017. 164 с. URL: <http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/E-Book-Doctrine-2030.pdf> (дата звернення: 15.11.2020).

7. Шинкарук Л.В., Вдовічен А.А. Бідність як прояв дисбалансу ринку праці України в умовах цивілізаційних змін. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2017. Вип. I (65). С. 34-51.

8. Shynkaruk L.V., Baranovska I.V., Milman L.M. Investment resources of households as a factor of economy modernization of Ukraine. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2018. № 1. С. 16-24.

9. Vdovichen A., Vdovichena O. The influence of exhibition activities on regional development in terms of international cooperation. *Ekonomiczne studia. Kategorie i teorie ekonomiczne oraz polityra gospodarcza*. Katowice : Uniwersytet ekonomiczny w Katowicach. 2014. P. 179–188.

10. Vdovichen A., Shynkaruk L. Peculiarities of GDP Formation and Application in Ukraine and in the EU Countries under the Structural Policy of Proportionality. *Reform of the national economy: experience of Poland and Ukraine prospects: collective monograph*. Kielce : edited by the Jan Kochanowski University (JKU) in Kielce, 2016. Vol. 2. 456 p.

References:

1. Shkola, I.M., Babinska, O.V., Vdovichen, A.A. (2014). *Hlobalizatsijni protsesy ta dysproporsijnist' rozvytku hlobal'noi ekonomiky. Transformatsii v hlobal'nij ekonomitsi ta Ukraina [Globalization processes and disproportionate development of the global economy. Transformations in the global economy and Ukraine]*, Print Art, Kyiv, pp. 65–93 (in Ukr.).

2. Hryniv, L.S. (2012). Strategic priorities of national economic development in Ukraine. *Visnyk Natsional'noho universytetu vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannia [Bulletin of the National University of Water Management and Environmental Sciences]*, vol.1 (57), pp. 100-108 (in Ukr.).

3. Ivyanyuta, V.F. (2016). Strategy of economic development of the national economy. *Naukovyj visnyk Poltav's'koho universytetu ekonomiky i torhivli. Seriya : Ekonomichni nauky [Scientific Bulletin of Poltava University of Economics and Trade. Series: Economic Sciences]*, vol. 2, pp. 122–128 (in Ukr.).

4. Cabinet of Ministers of Ukraine (2020). *Resolution «About approval of the State Strategy for Regional Development for 2021-2027 years» of 5.08.2020 № 385*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regional-development-on-20212027-t50820> (Accessed 15 november 2020) (in Ukr.).

5. Shynkaruk, L.V., Bezv, I.A., Baranovska, I.V. (2015). *Strukturni transformatsii v ekonomitsi Ukrainy: dynamika, superechnosti ta vplyv na ekonomichnyj rozvytok [Structural transformations in the economy of Ukraine: dynamics, contradictions and impact on economic development]*, State Institution "Inst. of Economics. and predicted. NAS of Ukraine", Kyiv, 304 p. (in Ukr.).

6. Zhilinska, O., Melnychuk, O., Antonyuk, L., Humenna, O., Radchuk, A., Stolyarchuk, J., Taruta, S., Kharlamova, G., Chala, N., Shnyrkov, O. (2017). *Ukraina 2030 : doktryna zbalansovanoho rozvytku [Ukraine 2030: the doctrine of balanced development]*, second edition, Lviv, 164 p. URL: <http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/E-Book-Doctrine-2030.pdf> (Accessed 15 November 2020) (in Ukr.).

7. Shynkaruk, L.V., Vdovichen, A.A. (2017). Poverty as a manifestation of the imbalance of the labor market of Ukraine in the conditions of civilizational changes. *Visnyk Chernivets'koho torhovel'no-ekonomichnoho instytutu. Ekonomichni nauky. [Bulletin of the Chernivtsi Trade and Economic Institute. Economic sciences]*, vol.1 (65), pp. 34-51 (in Ukr.).

8. Shynkaruk, L.V., Baranovska, I.V., Milman, L.M. (2018). Investment resources of households as a factor of economy modernization of Ukraine. *Ekonomichnyj visnyk Natsional'noho hirnychoho universytetu [Ekonomichnyj visnyk Natsional'noho hirnychoho universytetu]*, vol. 1, pp. 16-24 (in Eng.).

9. Vdovichen, A., Vdovichena O. (2014). The influence of exhibition activities on regional development in terms of international cooperation. *Economic studios. [Economic categories and theories and economic policies]*. University of Economics in Katowice, Kanowice, pp. 179-188 (in Eng.).

10. Vdovichen, A., Shynkaruk, L. (2016). Peculiarities of GDP Formation and Application in Ukraine and in the EU Countries under the Structural Policy of Proportionality. *[Reform of the national economy: experience of Poland and Ukraine prospects]*. Edited by the Jan Kochanowski University (JKU) in Kielce, Kielce, vol. 2, 456 p. (in Eng.).

УДК: 338.1

JEL Classification: Q20,Q30,Q51,O4

DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2020-3.79.02>

А.В. Верстяк, к.е.н., доцент,

<https://orcid.org/0000-0002-8090-1233>

Чернівецький національний університет ім. Ю.Федьковича,
м. Чернівці

РЕСУРСНІ РЕЖИМИ ТА СПРАВЕДЛИВИЙ РОЗПОДІЛ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Анотація

Актуальність. Постановка проблеми. Однією із стратегій концепції антизростання (дезростання) є обмеження зростання економіки шляхом імплементації екологічних нормативів та квот для ресурсів та засобами податкової відповідної політики. Екологічна економіка здійснює обмежувальний вплив на економічне зростання, що, в свою чергу, впливає на необхідність справедливого розподілу ресурсів з метою збереження стійких суспільних відносин. Екологічна економіка постулює відповідний обсяг ресурсів, які можуть бути надані природною екосистемою. Однак проблеми справедливого розподілу та наявні ресурсні режими теж, зі свого боку, здійснюють негативний вплив на навколишнє середовище. Екологічна економіка мала б вирішувати цю проблему, однак в такому випадку потрібно розширити її акценти. Детального дослідження потребують відповідні політичні процеси та побудова інституцій сталого розвитку. Саме тому у нашій роботі виділено 2 змінні: справедливий розподіл та ресурсні режими.